A°. 1854. N°. 276.

DINGSDAG — 21 NOVEMBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Adverentie-Blad.

De GEDEPUTEERDE STATEN der provincie Utrecht brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat overeenkomstig de aankondiging, voorkomende in de provinciale en stedelijke courant van Utrecht van den 12. November 1854, op Vrijdag den 17. November 1854, des middags te 12 ure, in het gouvernementshuis alhier, de vierde openbare uitloting heeft plaats gehad van een aandeel ad ƒ 1000 in de geldleening van ƒ 13000, ten laste der Provincie Utrecht, gearresteerd bij koninklijke besluiten van 29 December 1842 no. 94 en 18 October 1844 no. 49, en dat als toen is uitgeloot eene obligatie No. 11 waarvan de aflossing na 10 Januarij 1855 zal plaats hebben bij den Arrondissements-Betaalmeester te Utrecht.

Utrecht den 17 November 1854.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA, Voorzitter,
C. W. MOORREES, Griffier.

UTRECHT 21 November.

De volgende **telegrafiesche tijding** gewordt ons heden uit Weenen van gister Maandag:

"De transporten van koopwaren op de zuidelijke spoorwegen zijn voor eenige dagen belemmerd, door de nieuwe troepenbezendingen."

Dit schijnt te kennen te geven, dat alhoewel het gerucht zich tot dus verre heeft gehandhaafd, dat Rusland zich vredelievend betoont, het Weener kabinet daarop niet te veel vertrouwt. De *Voss. Z.* zegt, dat de Czaar door die schoonschijnende houding slechts eene scheiding in Duitschland, zoo niet eene bepaalde onzijdigheid van Pruissen wil trachten te verkrijgen. Niemand zal het echter meer ontkennen, dat de oorlog een telkens grootscher en algemeen Europeesch aanzien verkrijgt. Daar die krijg *moet* worden uitgestreden, zal de wijfelende houding van Duitschland, zegt het blad, slechts ten gevolge hebben, dat op Duitschen grond Duitsch bloed zal vergoten worden, zonder dat de Duitsche belangen zullen worden in 't oog gehouden, zeker ook niet door den Czaar, die Duitschland zoowel aan den Sund als aan den Donau bedreigt.

De *Zeit* betoogt op nieuw, dat Duitschland nog gansch niet *eenig* is, ofschoon het verschil tusschen Oostenrijk en Pruissen meerendeels van vormlijken aard is.

Uit het oorlogstooneel zijn de laatste tijdingen van den 12. De toestand was toen dezelfde. Het Russiesch leger heeft dus tot toen den aanval niet durven hervatten. De verbondenen wachtten versterkingen. De wijfeling, die voor enkele dagen in veler gemoederen was ontstaan, over den afloop der Krim expeditie, maakte van lieverlede weêr plaats voor vertrouwen. Niettegenstaande de bezwaren, waarmede men te kampen heeft, schijnt het vast, dat de verbondenen niet alleen Sebastopol willen vernield hebben, maar ook de Krim bezet houden. We zullen dan van niet minder ernstigen strijd nog vernemen, dan den 5. Nov. gevoerd is, welke de *Times*, wat het verlies aangaat der Engelschen bij den slag van Waterloo vergelijkt. Wij verwijzen nader naar de beschouwingen van dat blad onder Londen.

De nieuwe ligting, die Frankrijk op den 18. Jan. heeft gesteld, zal even als het vorige jaar 80,000 man bedragen.

Te Londen zijn de fondsen gedrukt geweest door geruchten van wijzigingen in het ministerie, die ofschoon weinig belangrijk toch eene oorlogzuchtige strekking zouden hebben.

In de Spaansche Cortès zijn de Baskiesche fueros of privilegiën ter sprake gebragt en onvereenigbaar genoemd met elke grondwet. Dit heeft levendige beraadslagingen uitgelokt. Men zoekt er een nieuwen voorzitter voor den generaal *San Miguel*, wiens gezondheid het vervullen dezer betrekking niet schijnt te gedoogen. Men noemt als zijn opvolger den heer *Madoz*, ook zuiver Progressist.

Uit China zijn de tijdingen steeds verward. De theehandel bleef in slechten staat. Amoy en Canton bleven door de opstandelingen bedreigd. De Eng. Fr. en N. Am. gevolmagtigden waren den 20 Sept. naar Shanghaï vertrokken, om de tarief kwestie te regelen.

— In onze Tweede Kamer zijn gister de beraadslagingen aangevangen over de begrooting. Onze lezers zullen uit het verslag zien, dat we niet zoo alléén stonden in onze meening den 16. Nov. over de begrootingswetten uitgedrukt, gelijk de *Grondwet* vreesde, maar dat reeds in gelijken zin in de Kamer werd gesproken.

— De opgave ter sekretarie omtrent de cholera hier ter stede is als volgt:

Op den 18. Nov. zijn in behandeling gebleven		6
tot den 19. 〃 des middags 12 uur bijgekomen		1
		7
Overleden	1	
Hersteld	1	
		2
Bleven dien middag dus in behandeling		5
Sinds dien zijn tot den 20 Nov. 12 ure bijgekomen		geene
		5
Overleden	geene	
Hersteld	2	
		2
Blijven heden dus in behandeling		3

:— H. M. de Koningin heeft Zondag morgen de godsdienstoefening in de groote kerk bijgewoond, onder het gehoor van den wel-cerw. heer ds. *Zaalberg*.

— H. M. de Koningin-weduwe heeft een kostbaar geschenk gelieven te vereeren aan den verdienstelijken kunstschilder *C. Immerzeel* te Wageningen, voor eene HD. door dien kunstenaar aangeboden schilderij.

*— De Minister van Oorlog heeft bepaald dat de miliciens, die met hoofdzeer behebt zijn geweest, en niet door het lot voor het blijvende gedeelte der ligting van 1853 zijn aangewezen, niet te min één jaar onder de wapenen moeten worden gehouden.

§— Het voorloopig verslag is bekend gemaakt van de Komm. van rapporteurs, betreffende de beide wets-ontwerpen tot aankoop van $2^1/_2$ en 3 pCt. Nat. Schuld tot vervanging der Schatkistbilletten in het depôt der Muntbilletten.

Omtrent het eerste ontwerp wordt in het rapport o. a. gezegd:

Vrij algemeen hechtte men het zegel aan het hoofdbeginsel.

Anderen voerden aan, dat door den voorgestelden maatregel het depôt niet in dien zin van aard zou veranderen, dat de waarborg voor de verzilvering der muntbilletten zwakker wierd. Veeleer zou die waarborg nog worden versterkt. Het gold hier eene verwisseling van vlottende in gevestigde schuld.

In de derde plaats werd aangemerkt, dat de voorgestelde verwisseling ten gevolge zal hebben, dat het hoofddoel, hetwelk men bij de wet van 26 April 1852 omtrent de uitgifte der muntbilletten op het oog heeft gehad, in zijn geheel zal worden bereikt. Dat hoofddoel was besparing in het rentebedrag der gevestigde schuld door de uitgifte van muntpapier.

Ofschoon zulks niet regtstreeks tot het onderwerp der tegenwoordige wet betrekking heeft, hebben eenige leden gemeend, te dezer gelegenheid de aandacht der Regering te moeten vestigen op de omstandigheid, dat in sommige gedeelten des Rijks niet zoodanige verhouding tusschen de omloop zijnde muntbilletten van grooter en kleiner bedrag bestaat als voor het gerief der ingezetenen wenschelijk ware.

Omtrent het 2e wets-ontwerp werd door sommige leden gezegd, dat de Rekenkamer te regt zwarigheid maakt om courtage en andere kosten te verevenen op de som van 10 millioen, die voor den aankoop van staatsschuld tot onderpand der muntbiljetten bij de wet van 26 April 1852 is aangewezen. Dat onderpand, meenden zij, moest geheel zuiver zijn en niet verminderd worden door den aftrek van kosten, tot het verkrijgen daarvan besteed. Andere leden daarentegen beweerden, dat de Regering het regt volkomen aan hare zijde had.

Ook keurde men het af, dat, terwijl de Regering zich niet met het gevoelen der Rekenkamer vereenigt en goede gronden daarvoor aanvoert, zij toch eindigt met de Rekenkamer in het gelijk te stellen. Men meende, dat zoo iets alleen strekken kan om de magt der Rekenkamer meer uit te breiden dan voor eenen goeden en geregelden loop der zaken wenschelijk is.

— De *Grondwet* heeft, ofschoon wel wat laat, dezer dagen eene ontdekking gedaan, niet op politiek of diplomatiek terrein, maar op dat der journalistiek.

Zij maakt in haar nommer van 19 en 20 November jl. bekend, hoe de *Prov. Utr. Cour.* op eene zonderlinge manier bijzonderheden, betrekkelijk de staatsbegrooting, die het meest de belangstelling wekten, ter kennis van het publiek bragt.

Zij heeft dat gedaan, zegt de *Grondwet*, spekuleerende op de meening, dat het publiek toch de kamer-verslagen niet leest en gaf zich daardoor inderdaad den schijn als of ze 't nieuws uit de eerste hand had. Ja zelfs geachte dagbladen, die de regerings verslagen reeds hadden opgenomen, waren dupe van hare wijze van berigtgeving, en plaatsten ten tweede male dezelfde zaak, maar de laatste keer als afkomstig uit de *Utr. Cour.*

Wat spekuleerden wij verkeerd, en wat waren die geachte bladen attent!

De *Grondwet* meent de aandacht van het publiek op onze inventie te moeten vestigen en als wij haar nu ook onder de geachte bladen tellen en dus prijs mogen stellen op 't geen zij zegt, dan moeten wij haar danken voor de moeite, die zij nam, om bekend te maken, wat trouwens velen reeds wisten, dat wij bijzonderheden, ook uit de begrootings-wetsontwerpen, *uit de eerste hand* ontvingen en die ook *het eerst van al de dagbladen* mededeelden, en daarom stelden zij prijs op de lektuur van ons blad. Geachte dagbladen namen die berigten over! Wij bewezen dus eene dienst èn aan het publiek èn aan de Journalistiek; maar dit kwam, naar het oordeel van den Redakteur der *Grondwet*, niet te pas, en hij meende het publiek daarover te moeten onderhouden.

Maar, luister eens, Mijnheer de Redakteur! gij zult uw publiek gewis groote dienst bewijzen, als gij het, even spoedig en zóó als wij, bekend maakt met hetgeen er belangrijks geschiedde en zal of zou kunnen gebeuren, en dan zal men het U volstrekt niet kwalijk nemen, als gij voor zoodanige berigten de vreemdste Uwer vreemde korrespondenten-teekens plaatst. Men zal U daarvoor meer dankbaar zijn, dan als gij er op wijst, hoe een ander U, in het melden van belangrijk en *waar* nieuws, vóór is. En kunt of wilt gij dat niet, verhaal dan, wat wij reeds mededeelden, gelijk ge het deed in uw Nommer van 17 jl., en doe dat, vrij gerust, zonder ons te noemen, dan zult ge beter er afkomen, dan bijv. met de geschiedenis van die beruchte Engelsche dictionnaire, U door uw konfrater de *Echo Universel* in de hand gestopt!

— Het *Staatsblad* nº. 142 bevat een koninklijk besluit van den 12. dezer, houdende vernietiging op.

voordragt van gedep. Staten van Gelderland, van art. 35 van het reglement van orde voor de vergadering van den raad van Herwen en Aerdt van 12 April jl., aangevuld bij besluit van dien raad, van 8 Aug. jl. Bij genoemd artikel was voorgeschreven, dat, bij ongesteldheid of ontstentenis van den sekretaris, de waarneming van diens betrekking door burgemeester en wethouders aan een lid van den raad wordt opgedragen, enz., hetgeen in strijd is met art. 23 *f.* der gemeentewet, bepalende, dat het lidmaatschap van den raad onvereenigbaar is met de betrekking van ambtenaar, van wege het gemeentebestuur aangesteld of daaraan ondergeschikt, behoudens de bevoegdheid van den burgemeester, die sekretaris der gemeente is, om tevens lid van den raad te zijn.

— Dr. *J. W. van Geuns* heeft den 16. dezer zijne lezingen, als opvolger van Dr. *L. Mulder*, te Amerongen begonnen en wel over de bestanddeelen en eigenschappen van den grond, en de werktuigelijke middelen, om den grond te verbeteren.

— Men schrijft aan de *Amst. Ct.* uit 's Hage:

»Bij ondervinding is mij gebleken, dat het berigt, dezer dagen in de *Arnhemsche Courant* en andere bladen voorkomende, en volgens hetwelk de heer mr. *F. A. van Hall* eene lijst liet circuleren ter inteekening voor *f* 1, als bijdrage tot het monument voor *Bilderdijk*, volkomen juist is. Ik merkte echter in den bijgevoegden rondgaanden brief van den heer *van Hall* een en ander op, dat welligt de openbare vermelding niet onwaardig is. Uit dien brief namelijk blijkt, dat de aanbeveling alleen het monument ter eere van *den dichter Bilderdijk, als zoodanig*, geldt.

— In de *Arnh. Ct.* leest men het volgende berigt uit 's Bosch: Naar men verneemt, zal het bestuur van het Xde *Nederlandsch landhuishoudkundig congres*, in Junij 1855 te 's Bosch bijeenkomen. Het bestuur bestaat thans uit de volgende heeren: *J. G.* baron *van Hugenpoth*, te 's Bosch, voorzitter, *R. F. Wierdsma*, te Oisterwijk, *F. Borret*, te Klundert, *F. J. M. Rits*, te 's Bosch, sekretaris, jhr. mr. *C. F. Wesselman*, te Helmond, *J. van Andel*, te 's Bosch, thesaurier, jhr. mr. *P. Six*, te Breda.

— De gemeenteraad van 's Hertogenbosch is, op voorstel van het lid *L. van Meerwijk*, op de afgeschafte broodzetting terug gekomen. In de vergadering van den 17. is besloten een bepaald gewigt voor het brood, door de bakkers verkocht wordende, aan te wijzen en den bakkers verder op te leggen, om hun brood van een bij de politie bekend merk te voorzien. Eene commissie is benoemd, om dienaangaande een conceptreglement op te maken en dat ter goedkeuring aan den raad in te dienen.

— De stoomboot van Amsterdam naar Zwolle is jl. Vrijdag op het Zwolsche diep op het drooge geraakt door den ongekenden lagen waterstand en fellen oosten wind; en na gedurende den geheelen nacht daar te hebben gezeten, is den 18. een detachement verlofgangers, sterk ongeveer 70 manschappen onder kommando van den 1sten luit. *Raphels*, met veel moeite te Vollenhoven aangekomen, en, na nachtkwartier te hebben gehouden, den 19. naar Zwolle vertrokken.

ERRATUM.

In de advertentie van den Heer *J. Leenarts*, geplaatst in de Courant van 20 Nov. staat *divers Bont*, moet zijn DIVERS KEURIG BONT.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de bijeenkomst der Tweede Kamer van 20 Nov. was 't eerst aan de orde het vragen van inlichtingen door den heer *van Nispen* aan den Minister van Binnenl. zaken, over den toestand van den IJssel, in verband met de werken der Rijn-spoorweg-maatschappij.

De heer *van Nispen* zegt, dat de IJssel bestemd is om een derde van het water af te voeren, 't welk op den Rijn uitvloeit. In dien IJssel zijn door den bouw van de spoorbrug belemmeringen ontstaan, welke den afvoer van het water en het ijs zeer in den weg staan. De spoorweg Maatsch. heeft niet met dien spoed gewerkt, die noodig was. Spr. vroeg of de Regering zou waken voor het leven en de eigendommen der bewoners van de omliggende polders.

De heeren *Sch[illegible]inck v. d. Oije* en *van [illegible]* ondersteunen de gedane vragen. Ook zij meenen, dat de afloop van water en ijs op den IJssel [illegible] wijze bemoeijelijkt is, die hoogst gevaarlijk kan worden voor de bewoners der Betuwe en zelfs voor die van ver afgelegene polders aan den Rijn.

De Minister van Binn. zaken antwoordt, dat de brug over den IJssel een der gewigtigste werken is, en dat die zaak van den aanvang af met de meeste zorg onderzocht is. Het is niet te ontkennen, dat de werken eenige belemmering in de rivier veroorzaken moeten; doch de kommissie, welke de zaak onderzocht heeft, is van oordeel, dat het gevaar bij ijsgang gering is, indien de maatregelen, die zij had voorgesteld, genomen werden. Op 't oogenblik, dat dit noodig is, zullen de palen en stellingen weggenomen worden, niettegenstaande dit nadeelig voor het werk kan zijn. De Regering zal de zaak niet overlaten aan de Maatschappij, maar zelve zorgen voor de noodige maatregelen van veiligheid.

De heer *van Nispen* betuigt zijne tevredenheid over de gegevene geruststelling.

Hierna is de algemeene beraadslaging over de voorgedragene begrootingswetten geopend.

De heer *van Reede* heeft het eerst daarover het woord gevoerd. Hij acht het gepast, bij deze gelegenheid de aangelegenheden des lands en de regerings-beginselen te bespreken; vooral is dit noodig, omdat het oog der natie, na de verkiezingen sedert Julij jl., zeer op de Kamer gevestigd is. Hij verklaart, te behooren tot dengenen, die in April 1853 de zamenstelling van het tegenwoordige ministerie met welgevallen zagen; maar hij is teleurgesteld; hij had verwacht toepassing en ontwikkeling der beginselen, die bij het optreden van het ministerie zijn verkondigd; maar hij heeft integendeel gezien een stelsel van ontwijking, waardoor bijna geen verschil is tusschen het tegenwoordige en het vorige ministerie. Als voorbeeld wijst hij op de Armenwet, en hij meent, dat voor de vrijheid van het onderwijs geene genoegzame bescherming en belangstelling bestaan. Ook wijst hij op het regerings-reglement voor O. Indie, waarin belemmerende bepalingen zijn opgenomen voor de vrijheid van evangelisatie in Indie; op de in stand gehouden gebreken der gemeente-wet en van andere organieke wetten, waardoor de inmenging van het centraal gezag bleef voortduren; op het voorgedragen ontwerp van wet voor het lager onderwijs, waarbij eene christelijke opvoeding ter zijde gesteld wordt. Het is dus niet bevreemdend, dat hij aan dit ministerie zijn zegel niet hecht, en ook voor het vervolg niet veel goeds van hetzelve verwacht; te minder, omdat het ten deele aan hetzelve te wijten is, dat mannen, welke des sprekers rigting vertegenwoordigen en door allen als sieraden der Kamer beschouwd werden, geen deel der Kamer meer uitmaken.

Brengt nu, na dit alles, zijn pligt mede, dat hij zijne stem aan de begrooting onthoude? Hij zal onpartijdig zijn, en dan moet hij verklaren, dat dit ministerie in de behartiging der materiële belangen in niets ten achteren is bij het vorige; het onderscheidt zich door werkzaamheid en door de zucht om de bij de Grwt. gevorderde organieke wetten aantebieden; en in het personeel bestaan meer waarborgen voor de uitvoering der Grwt. in monarchalen zin en tegen roekelooze grepen in het belastingstelsel. Hij zal alle persoonlijke kwestien ter zijde stellen, en de begrooting aan haren inhoud toetsen; hij zal medewerken, voor zoo veel de eigenaardigheid zijner beginselen dit gedoogt. Hij zal dit doen met het oog op den moeijelijken tijd, waarin wij leven; eene der eerste voorwaarden van zelfbehoud voor eene natie is de schraging der eenheid, zonder welke alle krachtige vertooning naar buiten onmogelijk is.

Wijders de aangebodene begrooting op haar zelve beschouwende, geeft de spreker te kennen, dat de vermeerdering van uitgaven bij hem geen bezwaar oplevert, omdat dezelve, als voornamelijk strekkende ten behoeve van werken van openbaar nut en voor de departementen van Oorlog en Marine, door hem als noodig beschouwd wordt, en omdat hij niet meent, dat dezelve de krachten der natie te boven gaat.

De heer *v. d. Veen* zegt vele hoofdstukken zonder nadere verbetering te zullen moeten afstemmen, omdat de tegenwoordige begrooting niet met de noodige zuinigheid is opgesteld. Ook de regeling der belasting voldoet niet aan de eischen der billijkheid en der wetenschap.

De heer *van Lennep* zegt, dat, bij de beoordeeling eener begrooting, het de vraag niet is, hoe veel verlangd wordt, maar of de voorgestelde uitgaven noodig en nuttig zijn. Hij acht het eind-cijfer, wel verre van te hoog, te laag, omdat, volgens de verklaring der Regering zelve, nog vele uitgaven ontbreken; de Regering had den moed moeten hebben om voor Oorlog 12 mill. te vragen, indien zij meent, dat zoo veel daarvoor noodig is; indien zij erkent, dat de Marine in een allerongelukkigsten toestand is, moet zij niet eene som aanvragen, die later verhoogd zal moeten worden. Indien de Regering wijst op de politieke omstandigheden, dan moet zij dit niet doen enkel om een wapen te gebruiken tegen anderen, maar dan moet zij zich voorbereiden om maatregelen te nemen, ten einde onze onafhankelijkheid, handel en kolonien te beschermen.

Ten bewijze, hoe zeer noodig het is, maatregelen te beramen en zich tot tegenweer voor te bereiden *vóór* dat het gevaar er is, voert de Spreker voorbeelden aan uit de geschiedenis des vaderlands; telkens was het toen de roep: bezuiniging en inkrimping! en als het gevaar daar was, had men noch leger, noch vloot en stond men weerloos tegen over den vijand. Met welk regt meent Nederland, dat het verschoond zal blijven van de nu plaats hebbende groote verwikkelingen? — Hij verklaart zich wijders tegen afschaffing of vermindering van belastingen, omdat hij gelooft, dat het batig saldo, al neemt men het zoo groot als de heer *van Bosse* het berekend heeft, voor de Marine noodig is. Buitendien zijn in dat saldo de altijd onzekere Indische baten begrepen.

De heer *Rochussen* wijst mede op het onzekere der koloniale baten; deze toch hangen, behalve van andere onzekere gebeurtenissen, van den oogst en van de prijzen der producten af. De door de Regering voorgestelde afschaffing van 25 opcenten van het gemaal acht hij ongeraden, ook omdat zij invloed op de broodprijzen zal hebben. Indien de lasten verminderd kunnen worden, geeft hij de voorkeur aan afschaffing van eenen geheelen accijns, boven partiële vermindering. Alleen met het afschaffen van het tonnegeld kan hij zich vereenigen, omdat daar voor een æquivalent aanwezig is.

De heer *v. Wintershoven* wijst vooral op den ongelukkigen toestand van Limburg, waaraan niettegenstaande de beloften niets is verbeterd, ook niet door het vorig bestuur.

De heer *van Golstein* zegt 1o. dat wij ons bevinden in eene voortdurende uitbreiding van uitgaven. De bron daarvan ligt z. i. in de uitbreiding die door het vorig bewind gegeven is aan de uitgaven voor den waterstaat en de publieke werken. Eenmaal dien weg betreden zijnde, gaat men er van lieverlede op voort, — en 2o. dat de middelen niet behoorlijk verzekerd zijn. Ten betooge daarvan voert spr. aan: *a.* het wisselvallige der koloniale zaken, die afhankelijk zijn van den oogst en van den verkoopprijs der produkten; en *b.* zegt spr. dat de politieke toestand van Europa invloed heeft op de opbrengst der middelen. Spr. komt nu tot beschouwingen over de staatkunde der regering en dan eerst, zegt hij, kan er nationale kracht bestaan als de Regering homogeen is met de volksvertegenwoordiging. Het doet hem genoegen, dat deze Regering bij haar optreden onbewimpeld hare beginselen heeft opgegeven. Heeft zij er aan voldaan? Ja, antwoordt spr., met betrekking tot *a.* de getrouwe uitvoering en naleving der Grondwet (door de vaststelling n. l. der wetten op het armwezen en het o. g. regerings-reglement en de aanbieding van het ontwerp nopens het onderwijs; *b.* de handhaving van het monarchaal-beginsel; en *c.* de uitsluiting van een overdreven centralisatie-stelsel. Spr. keurt dus de politieke gedragslijn der Regering, goed.

De heer *Anemaet* zal slechts enkele hoofdstukken kunnen goedkeuren. Het eind-cijfer der begrooting levert voor hem een bezwaar op. Vermindering van lasten acht hij noodzakelijk. Hij is tegen de vermindering der opcenten van het gemaal, en tevens tegen de verhooging der belasting op het gedistilleerd.

Morgen zal de beraadslaging voortgezet worden.

Stads-Concert.

Het programma van het eerste Concert op Zaturdag den 25. a. s., belooft ons de kennismaking met twee Nederlandsche talenten, beide ten gunstigste in de muzijkale wereld bekend. Wij gelooven evenwel, dat het niet overbodig zal wezen, het een en ander omtrent de beide solisten mede te deelen. Onze beroemde landgenoot, de heer *Frans Coenen*, vertrok in het jaar 1848, na reeds hier te lande groote blijken van talent en bekwaamheid te hebben gegeven, naar New-York, en bezocht daarna, vergezeld van den beroemden pianist *Henri Herz*, de voornaamste plaatsen in de Vereenigde Staten; van 1849 tot 1850 bezochten zij te zamen Mexico, van waar *Coenen* alleen de reis voortzette naar Havana, Portorico, Barbados, Jamaica en andere eilanden van West-Indiën. Na overal vele lauweren ingeoogst te hebben, keerde hij in 1851 naar het Vaderland terug, werd benoemd tot solo-violist van Z. M. den Koning, en liet zich met den meesten bijval in verscheidene plaatsen van Nederland hooren. Ten tweede male begaf hij zich naar de nieuwe wereld in Augustus 1851, vergezeld van den pianist *Ernst Lubeck*.

Zij bezochten nu St. Thomas, St. Christoph, Demerary, Suriname, Martinique, Guadaloupe, Curaçao en Venezuela. In de voornaamste plaatsen gaven zij Concerten, welke druk bezocht werden, en in Nieuw-Granada's hoofdstad Santa Fé de Bogota, werd hij tot

nner eere eene gouden medaille geslagen en hun ngeboden. In 1853 gingen zij Chili, Peru, Ecuador, capulco en geheel Mexico door. In Mei dezes jaars, erden zij van Vera Cruz naar het Vaderland terug.

De talentvolle kunstenaar *Coenen*, wiens bijzondere diensten en bekwaamheden in zijn Vaderland, zoo wij hopen, niet minder zullen geschat worden in den vreemde, vestigde zich te Amsterdam en zich voortaan geheel en al aan zijne landgenoo- toewijden.

De heer *C. M. vom Rath*, zal tevens dien avond, zijne geboorteplaats optreden, en de goede berig-, welke men van alle plaatsen verneemt, waar hij ne schoone stem reeds heeft laten hooren, gevoegd het zeldzame van goede Tenorzangers hier te de, doet ons zijne optreding met belangstelling gemoet zien. C.

DUITSCHLAND.

BERLIJN, Maandag 20 November.

Eene dépêche uit Petersburg van den 19. Nov. behelst: "Prins *Menschikof* berigt van den 12 Nov., dat lert den 8. dezer de belegeringswerken van den and niet zijn gevorderd. Het schieten en het mbardement gaan wel voort, doch zonder groote ade te doen, die in alle gevallen des nachts wordt steld. De vijand gaat voort met zijne regterflank aan Balaklava te versterken.

HAMBURG 18 November.

De verschijning der 14 Russiesche stoomschepen de golf van Finland heeft weder leven gebragt de Engelsche vloot te Kiel. Sir *Ch. Napier* eft met den schout-bij-nacht *Chads* krijgsraad ge- den, eenige stoombooten hebben steenkolen in- omen, en men verwachtte haast, dat een deel vloot weder zee zou kiezen.

Inmiddels is de handel tusschen Zweden en Finland steld, en er kwam een tal van allerlei koopwaren De weg van Abo en Sweaborg naar Petersburg erd hersteld, om daar langs de waren verder te zenden. De koper- en loodmijnen, die in Finland eder waren ontgonnen, leveren nieuwe levendigheid. en hoopt voortaan hiervoor niet meer bij den vreemde behoeven te gaan. Men weet, dat de Czaar in -dagen een Finsch leger heeft op de been ge- ; sinds de aanhechting van Finland waren er eeds slechts 2 bat. garde uit Finland genomen. Het enwoordige Finsche leger is geinspekteerd. De Russ. generaals, daarmede belast, waren zeer tevreden.

ENGELAND.

LONDEN, 18 November.

De *Times* van heden meldt, dat eene dépêche van den 9. omtrent den strijd van den 5. Nov. het vol- ende bevat:

"Een bloedige slag is den 5. voor Sebastopol ge- leverd. De Russ. troepen onlangs van Perekop ge- komen hebben de stelling der Engelschen aangetast. Na een strijd, die 7 uur geduurd heeft, zijn de Rus- sen teruggeslagen, met een verlies van 8,000 man.

"De Engelschen hebben 102 officieren en 2,100 soldaten, de Franschen 48 officieren en 1300 solda- ten aan dooden en gekwetsten verloren.

"Drie Engelsche generaals, *Cathcart*, *Goldie* en *Strangwaijs* zijn gedood; 5 andere, de generaals *Adams*, *Bentinck*, *Buller*, *Torrens* en sir *G. Brown* zijn gewond. Ook generaal *Canrobert* heeft eene wonde bekomen. De Engelsche garde heeft zeer veel geleden.

"Den 6. en 7. versterkten de verbondenen hunne positien."

De *Times* voegt er verder o. a. bij:

"Sinds den 18 Junij 1815 bij Waterloo heeft het Engelsche leger geen zoo bloedigen slag geleverd, dan die op den 5. Nov. heeft plaats gegrepen. De roemrijke overwinning bij de Alma, de bloedige maar schoone strijd bij Balaklava zijn beide op den ach- tergrond gesteld. Het verbonden leger weerstond gedurende 7 uren tijds den wanhopigen aanval van 50,000 man versche troepen, die door de beste Russ. generaals gekommandeerd nog waren opgewekt door de aanwezigheid der twee Russ. grootvorsten.

"Door een gelukkig toeval was het weder de Engel- sche stelling, die is aangevallen; maar de Russen konden den Alma-aanval niet navolgen. Zij hebben 8000 man bij hunne onderneming verloren; daar- tegen is het verlies der verbondenen van 4,000 man, hoe smartelijk, niet veel. Maar 3 Eng. generaals en 2 oversten zijn gesneuveld en 5 generaals zijn er gewond; dit bewijst meer dan cijfers, hoe vinnig de strijd is geweest.

"De Fransche en Engelsche wapenen hebben zich hunner roem waardig gedragen. De vijand heeft op nieuw de kracht dier legers ondervonden. Maar het Engelsche is thans op 12,000 man zäamgesmolten. De vijand zal met nieuwe troepen op nieuw den aanval wagen en eene handvol zal weder tusschen 2 vuren kunnen komen; maar men weet, dat ook 12,000 man er met roem 50,000 zullen wederstaan. Doch ook weet men, hoe zulk een strijd ten laatste zou moeten eindigen.

"Het is echter nutteloos zich aan sombere gedachten over te geven. Nieuwe versterkingen zijn op weg. De Franschen zenden 2 nieuwe divisien; wij zenden wat wij kunnen. Zoolang de verbondenen hunne positie behouden kan men over zee even spoedig troepen aanvoeren, als de Russen ze tot zich kunnen trekken. De regering zou hare soldaten onwaardig zijn, als ze om uitgaven of gevaar afhield, van bijstand te zenden.

"De Russen hebben tot den 11. geen nieuwen aanval gedaan; intusschen hebben de bondgenooten zich versterkt; ruiterij hebben ze niet noodig, maar men moet evenzeer aan de veiligheid onzer vloten als aan voortdurenden aanvoer van leeftogt denken.

"De oorlog heeft zijne toevallen, zijne luimen, ze is wreed, vol van onverwachte gebeurtenissen, ze ontneemt illusiën, ze laat de fortuin vrij spelen. Ze treft vooral door de keuze van zijne offers. De besten vallen het eerst, zegt het spreekwoord, en de edele zielen, op wie men gaat rekenen als op een duurzaam goed, gaan het eerst ten hemel. Het is zoo in duizende oorlogen geweest. Toch is er in de menigte steeds een enkele, die onze gunsteling is, onze held in de toekomst, dien men meent, dat in het laatste uur door de fortuin zal worden aangewezen om de zegepraal te geven.

"Sir *Cathcart* was naauwelijks uit den moeijelijken krijg van de Kaap teruggekeerd; hij verkreeg als belooning de hooge betrekking van adjudant generaal. Zijne regten waren velen, maar hij aasde op geene betrekkingen. Men vond het wel zonderbaar, dat hij, die als opperbevelhebber moest vertrekken, slechts eene divisie kommandeerde. Toch ging hij naar de Krim, die bij Leipzig en Waterloo had gestreden, die veel had bijgedragen om Kanada te bedwingen en die tegen de Kaffers gewond was. Men mogt van hem alles goeds verwachten, en met hem had men geene vrees, dat het leger ooit een opperbevelhebber zou missen. Thans heeft een toevallige kogel hem in den storm van den oorlog getroffen, even als de generaals *Strangwaijs* en *Goldie*, reeds zoo verdienstelijke officieren!"

FRANKRIJK.

PARIJS 19 November.

De *Moniteur* berigt heden, dat de regering uit voorzigtigheid zich onthoudt om het getal troepen, dat in het Oosten aanwezig is, op te geven. Om echter over de sterkte des legers te oordeelen, zij het genoeg te melden, dat het Fransche, dat bij de Alma met het Engelsche zegepraalde, 4 divisiën sterk was, maar dat het met 2 nieuwe divisiën reeds is versterkt en dat nog twee anderen op weg zijn, zoodat, buiten de aanvullingstroepen, die steeds zijn gezonden, het Fransche leger weldra zal verdubbeld zijn. Het Eng. leger ontvangt ook versterkingen, evenzeer als het Turksche. — Leeftogt is er voor 120 dagen in voorraad. — Daarbij hebben we eene vloot van 70 oorlogschepen, buiten die van onze bondgenooten, waarmede Sebastopol geblokkeerd en de overige Russ. havens bedreigd worden, terwijl 13 groote stoombooten het zenden van mondbehoefte en troepen van Konstantinopel dagelijks volhouden.

Deze opgaaf is eene verblijdende. — De Porte heeft daarentegen *Soliman Pacha* als opperbevelhebber der Turken in de Krim afgezet, tengevolge van de schandelijke houding der Turken op den 25. Oct., tegenover den aanval van *Liprandi*.

PARIJS, Maandag 20 November.

De *Moniteur* verklaart het gerucht, dat het gouvernement eene ligting van 500,000 man zou uitschrijven, voor geheel valsch. Dit gerucht, zegt dat officieel blad, verdient geene wederlegging. Men zal niet meer vragen dan eene gelijke ligting als in het afgeloopen jaar.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt zal op Donderdag, den 23. November 1854, des namiddags ten half een ure, examen afnemen van een Aspirant-Droogist.

Utrecht, P. J. I. DE FREMERY,
18. November 1854. *Secretaris.*

ADVERTENTIEN

n andere Houtsoorten, zeer geschikt voor Molenassen, Roeden, Balken en allerlei werkhout. Alles vier dagen vóór de verkooping uitgenommerd en voor een ieder te zien. *ZEGT HET VOORT.*

⁂ J. A. CHEVALLEY, maître français, avertit les citoyens d'Utrecht qu'il y a un maître DE FRANÇAIS à l'Ecole technique, qui ne sait pas la différence qui existe entre un maître *français* et un maître *de français.*

⁂ Er wordt gevraagd, om dadelijk in dienst te treden, eene WERKMEID en een KOETSIER, die tevens eenig huiswerk verrigten moet, beiden van de P. G. en voorzien van goede getuigschriften van gedrag en bekwaamheid. Adres La. A. A. per brieven franco bij de Boekhandelaren KEMINK & ZOON, te Utrecht.

⁂ Er wordt gevraagd, om dadelijk in dienst te treden, een BURGER JONGELING, niet beneden de 16 jaren oud, voor loopend winkelwerk en om zich tevens in den winkel te bekwamen; trouw, eerlijk en onbesproken gedrag, goed kunnende lezen, schrijven en rekenen, zijn hoofdvereischten. Reflecterenden adresseren zich bij den Boekhandelaar C. VAN DIJK, Lange Viesteeg alhier.

⁂ Door S. E. VAN NOOTEN, te Schoonhoven, is op heden uitgegeven en verzonden de

ALMANAK
VOOR HOLLANDSCHE
BLIJGEESTIGEN.
voor **1855.**
Met Platen. Prijs 60 Centen.

⁂ Door A. TER GUNNE te Deventer zijn dezer dagen de volgende belangrijke werken uitgegeven:

1. DICHTWERKEN VAN JACOB CATS, naar de behoeften van den tegenwoordigen tijd ingerigt. Met plaatjes. 8e deel, bij int. *f* 2,50, buiten int. *f* 3,50.

Hiermede is deze belangrijke onderneming geheel compleet, en bezit de Natie van haren onschatbaren Volksdichter eene uitgave, *vollediger dan eenige andere*, en aan al de eischen van den tegenwoordigen tijd voldoende. Het voorberigt van den Hoogleeraar Heer M. SIEGENBEEK, de ondubbelzinnige bewijzen van belangstelling en aanmoediging van H. M. DE KONINGINNE-WEDUWE, (aan wie het werk is opgedragen) en de zorg, door de Heeren Dr. M. DE VRIES, Hoogleeraar te Leiden, en Dr. A. DE JAGER te Rotterdam aan de bewerking besteed, zullen alle aanbeveling wel onnoodig maken. Moge de hooge verdienste van CATS hierdoor weer te duidelijker erkend, en zijne werken als weleer eene plaats naast den Bijbel aangewezen worden. Om hiertoe mede te werken zal de uitgever aan het algemeen verlangen voldoen en den inteekenprijs nog uiterlijk tot 31 December e. k. laten gelden; zoodat het geheele werk, versierd met honderde plaatjes enz., voor slechts *f* 20 zal te bekomen zijn. Later wordt de prijs onherroepelijk *f* 28.

II. THEOPHANIA. Romantische lectuur ter bevordering van Christelijk leven; voor Leesgezelschappen en Huisgezinnen; onder medewerking van J. A. ENGEL, A. H. VAN DER HOEVE, P. PARSON, Th. F. UILKENS, J. H. SONSTRAL enz. enz. 1853, 2 dln., m. gesteend. titel en vign. . . . *f* 6,50.

Moge dit werk, dat het bloeijende van romantische met het nut van stichtelijke lecteur vereenigt, in vele huizen en harten genoegen en zegen brengen en vooral in geen solied leesgezelschap gemist worden.

III. *THACKERAY* (schrijver van: Her Schouwtooneel der wereld), LOTGEVALLEN VAN HENRY ESMOND. 2 dln. m. gest. titel en vignet. *f* 6,50.

Tot aanbeveling van dit werk zal het genoeg zijn, dat een beoordeelaar in de *Revue des deux mondes* (1 Sept. 1854) zegt, dat het, uit een letterkundig oogpunt, veel grootere verdiensten bezit, dan het zoo beroemde werk van Mistress BEECHER STOWE (de Negerhut).

IV. HAAT EN LIEFDE. Roman van *OOM ADAM* (Dr. C. A. WETTERBERGH). Uit het Zweedsche. 2 dln. m. gest. tit. en vign. . . *f* 5,95.

Een hoogst bekoorlijk tafereel van het Noordsche volksleven, dat in zooveel opzigten met het onze overeenkomt. De vrienden van ANDERSEN, F. BREMER enz. zullen hier gewis een keurig genot vinden.

V. BURGERLIJK WETBOEK, met aanduiding van de overeenstemmende bepalingen in de Nederlandsche wetboeken, en aanwijzing van die der Fransche wetgeving, 2e druk, ingen. *f* 1.25, in Eng linn. m. verg. tit. *f* 1.50.

In dezen druk zijn de veranderingen, die later in den 1sten titel, 1e Bk., en 16den titel, 2e Bk. gemaakt en noodzakelijk geworden zijn, opgenomen, en is dit, zoo ver men weet, de eenigste uitgave, die deze veranderingen bevat en afzonderlijk verkocht wordt.

VI. Dr. *A. F. H. DE LESPINASSE*, ALPHABETISCH ARTSENIJ-ZAKBOEK, met inachtneming der nieuwe Ned. Pharmacopea en onder het raadplegen van oude en nieuwere ervaring. *f* 0,60.

Men vindt in dit werkje meer dan men uit een schat van boeken zou kunnen bijeenzamelen.

VII. Drs. *A. F.* en *A. F. H. DE LESPINASSE*, KORT BEGRIP DER THEORETISCHE EN PRAKTISCHE VERLOSKUNDE, met 54 tusschen den tekst gevoegde afbeeldingen opgehelderd. *f* 1.25.

Om dit werkje tot een *vademecum* van iederen verloskundige te maken is de prijs buitengewoon laag gesteld.

NIEUWE FEESTGESCHENKEN.

⁂ Uitgegeven bij ALLART & VAN DER MADE, te Amsterdam.

VERGEET MIJ NIET.

PROZA EN POËZIJ.

Door *C. S. Adama van Scheltema*, *W. F. Barbiers*, *S. J. van den Bergh*, *J. Brester*, *Azn.*, *A. Broens*, *A. J. de Bull*, *P. J. V. Dusseau*, *Elise*, *Christina van Gogh*, Mr. *M. C. van Hall*, *Johannes*, *J. J. L. ten Kate*, *Cornelis Loots*, *J. F. Schimsheimer*, *H. Tollens Cz.*, *W. H. Warnsinck*, *Bzn.*, *C. P. Weismann de Villez* en *J. J. Wijsmuller.*

Met 6 in kleuren gedrukte Platen, gebonden in blaauw Marokko band, met vergulde stempels. Prijs *f* 1,60

☞ Dit lieve Boekske, onder medewerking van de uitstekendste Dichters en Geleerden uit ons vaderland, zal als geschenk zeker niet onwelkom zijn. De Uitgevers hebben dan ook geene moeite of kosten gespaard om het zoo fraai mogelijk uit te voeren, en bevelen het allen ouders en onderwijzers ten dringste aan.

LENTEKNOPJES.

Proza en Poëzij. Door *Elize*, *P. J. V. Dusseau* en *C. S. Adama van Scheltema.* Met 2 gekleurde Platen, in cartonnen band. Prijs *f* 0,45.

ZOMERBLOEMPJES,

Proza en Poëzij. Door *J. J. L. ten Kate*, *P. J. V. Dusseau*, *C. S. Adama van Scheltema*, *W. F. Barbiers* en *E. Gerdes.* Met 2 gekleurde Platen in cartonnen band. Prijs *f* 0,45.

HERFSTTUILTJES.

Proza en Poëzij. Door *J. J. L. ten Kate*, *C. S. Adama van Scheltema*, *P. J. V. Dusseau* en *E. Gerdes.* Met 2 gekleurde Platen, in cartonnen band. Prijs *f* 0,45.

WINTERLOOVEREN.

Proza en Poëzij. Door *C. S. Adama van Scheltema*, *P. J. V. Dusseau*, *E. Gerdes* en *D. Sijberden Dzn.* Met 2 gekleurde Platen, in cartonnen band. Prijs *f* 0,45.

EERSTELINGEN.

Proza en Poëzij. Door *E. Gerdes.* Met 4 gekleurde Platen, in cartonnen band. Prijs *f* 0,45.

VERHALEN EN VERSJES

Voor den kinderlijken leeftijd. Door *E. Gerdes*, *P. J. V. Dusseau*, *C. P. Weismann de Villez* en anderen. Met 4 gekleurde Platen, in cartonnen band. Prijs *f* 0,45.

☞ De bovengemelde Zes lieve Kinderwerkjes dragen wij aan alle ouders en onderwijzers op: *Het zijn gouden appelen op zilver gebeelde schalen.*

NEDERLANDSCHE VERTELLINGEN,

in Proza en Poëzij. Door *C. S. Adama van Scheltema*, *J. C. Gewin*, *B. ter Haar*, *J. P. Heije*, *B. Lublink Weddik*, *A. L. Lesturgeon*, *J. J. A. Governeur*, *J. J. L. ten Kate*, *C. Leendertz* en *P. Parson.* Met 6 gekleurde platen, en Muziek, gebonden in linnen band, met vergulde stempels. Prijs *f* 1,40.

NIEUWE NEDERLANDSCHE VERTELLINGEN,

in Proza en Poëzij. Door *C. S. Adama van Scheltema*, *J. C. Gewin*, *B. ter Haar*, *J. J. L. ten Kate*, *C. Leendertz* en *P. Parson.* Met 6 gekleurde platen, en muzijk, gebonden in linnen band met vergulde stempels. Prijs *f* 1,40.

RIJMBIJBEL

voor de Jeugd. Met eene inleidende Voorrede van Ds. *Ludw. C. Lentz*, te Amsterdam. Met 72 lieve plaatjes, gebonden in linnen band, met vergulde stempels. Prijs *f* 1,40.

ZINRIJKE BLOEMPJES EN BEELDJES.

Door *Johannes.* Met 50 lief gekleurde plaatjes, gebonden in glacé cartonnen baud. Prijs *f* 1.

DE ZOOGDIEREN,

geschetst door Dr. *H. Schlegel.* Eene Handleiding voor het onderwijs en tevens bestemd voor de bezoekers van Diergaarden en Musea. Met Honderd Afbeeldingen, opgedragen aan het Koninklijk Zoologisch Genootschap *Natura Artis Magistra.* bladz. 4to druks, gebonden in glacé carton. Prijs *f* 1,60.

Prijs der BOTER te Sneek den 14. Nov. 1854 *f* 4…
„ KAAS *f* 25,50 à 32,00.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Nov.	Uren.	Wind-rigting.	Wind-kr.	Barom. bij O°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	*Aanmerkingen.*
19	2	no.	3	763,43	34,7	— 7,6	0,77	0	Zwaar bewolkt.
	10	no.	1	64,97	31,6		87	0	Betrokken.
20	8	no.	2	66,32	33 4		79	0	Zwaar bewolkt.
	2	no.	2	66,29	34,7	— 9.4	74	0	Idem.
	10	no.	0	66,01	26,6		94	0	Helder.
21	8	nnw.	0	61,30	25,0		97	0	Ligt bewolkt.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 20 November 1854.

OMSCHRIJVING.			volgens de Societ. tot des Obligatie-Handel: van	tot	ge…
NEDERLAND.					
Werkel. Schuld. . . .	2 1/2	pCt.	58 1/4	58 7/8	58…
dito dito	3	„	69 7/8		
dito dito	4	„	88 1/2	88 3/4	88…
Oost-Indische Leening	4	„	88	88 1/2	
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	99 3/4		
Obligat. 1828 en 1829	5	„	98 3/4		
Certificat. 1831 & 1833	5	„	82 3/4		
Certificat. bij *Stieglitz*	4	„	73 3/4		
dito Adm. te Lond.	4 1/2	„	83		
Inschr. in Assign. . .	6	„	56		
Certific. van Assign. .	6	„	56 1/2		
SPANJE.					
Obligatien	1	„	17 15/16	18 1/16	18…
dito	3	„	37 11/16		
Binnenl. Schuld. . . .	3	„	32 13/16	33	33…
Amortisable, ...			4 9/16		
Bewijzen Coupons. . . .			5 9/16	5 5/8	5…
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	5	pCt.	67 1/4	67 1/2	
Oblig. Metaliek	5	pCt.	62 1/4	62 3/4	62…
dito dito N.	5	„	72 1/8	72 1/4	72…
dito dito La B.	5	„	72 1/8	72 1/4	72…
dito dito	2 1/2	„	31 1/16	31 5/8	31…
BELGIE.					
Certific. bij *Rotschild*	2 1/2	„	47 7/8	48 1/4	47…
BRAZILIE.					
Gold. 1824, £ 100 . .	5	pCt.	96 3/4		
PORTUGAL.					
Obligatiën.	3	pCt.	36 1/8	36 1/4	36…
AMERIKA.					
Peru, Geldleening 1854	4 1/2	pCt.	65		
Grenada, Oblig. . . .	2 1/2	„	14 7/16	14 1/2	
Mexico, Obl. 1851 £ 100	3	„	20	20 1/8	
Noord-Amerik Am. Bank-act.			3 3/8		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.